

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/543/2015
Identifikačné číslo spisu:	6812206260
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6812206260.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou Frídrieh Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Frídrieh, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 1 960,40 € s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 3C/192/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2014 sp. zn. 12Co/706/2013 a 12Co/709/2013, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2014 sp. zn. 12Co/706/2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Dovolenie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2014 sp. zn. 12Co/709/2013 o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo odvolací súd“) prvým z vyššie označených uznesení (ďalej tiež „prvé uznesenie“) odmietol odvolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Okresného súdu Revúca (ďalej aj „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) z 18. apríla 2013 č. k. 3C/192/2012-33, ktorým prvoinštančný súd uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok 66 eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „poplatkový zákon“). Uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo žalobkyni doručené 13. júna 2013 a posledným dňom na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok). Ak žalobkyňa podala odvolanie osobne na okresnom súde až 1. júla 2013 (por. č. 1. 36 spisu), podala ho až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty a takéto odvolanie preto krajský súd podľa § 218 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O. s. p.“) ako oneskorene podané odmietol.

2. Druhým z vyššie označených uznesení (ďalej tiež iba „druhé uznesenie“) potom odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo 4. novembra 2013 č. k. 3C/192/2012-94, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 eur za podané odvolanie voči rozsudku. V tomto prípade rozhodnutie odôvodnil tým, že podaním odvolania vznikla žalobkyni poplatková povinnosť (§ 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a/ a § 6 ods. 1 a 2 poplatkového zákona). Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, že v danom prípade je konanie vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona v znení účinnom do 30. septembra 2012. Mal za to, že významným bolo, že poplatkový úkon bol navrhnutý po 30. septembri 2012, kedy sa naň už vecné oslobodenie nevzťahovalo.

3. Proti obom takýmto uzneseniam podala včas dovolania žalobkyňa. Prvé z nich navrhla zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, druhé potom i spolu s jemu predchádzajúcim uznesením súdu prvej inštancie zrušiť (bez náhrady). Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a to v prípade prvého uznesenia z dôvodu, že odvolanie podala včas (v zákonom stanovenej lehote). Namietala, že odvolanie nepodala na okresnom súde osobne do podateľne, ako to uviedol vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale ho odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r. o., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova 2 (dnes inak u ž s o sídlom v Bratislave, Albína Brunovského 6), ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“. Urobila tak 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte neuplynula lehota na odvolanie (§ 57 ods. 3 O. s. p.) a dôvod na odmietnutie odvolania preto neexistoval. K dovolaniu pripojila aj doklady o odovzdaní zásielky na prepravu. Druhé uznesenie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdy jej vyrubili súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený, a tým jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.).

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolania tu boli podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky ich prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase ich podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že obe dovolania boli podané naň oprávneným subjektom, riadne zastúpeným v zmysle § 429 C. s. p., skúmal bez nariadenia pojednávania podľa § 443 C. s. p., či dovolania sú procesne prípustné.

6. V prípade dovolania proti prvému uzneseniu s a najvyšší súd s prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne osobitne zaoberal tým, či postupom (rozhodnutím) odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyni konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

7. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré stranám (skôr účastníkom) občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

8. Podľa § 204 ods. 1 O. s. p., platného a účinného i v čase rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci,

sa odvolanie podávalo do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smerovalo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynula znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. potom lehota bola zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobil úkon na súde alebo podanie odovzdalo orgánu, ktorý mal povinnosť ho doručiť.

9. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale postačuje, aby úkon bol urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo bol odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo splnomocnenkyňou žalobkyne doručené 13. júna 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok) tak, ako to v prvom uznesení správne konštatoval aj odvolací súd.

11. Z tzv. prezenčnej pečiatky okresného súdu (č. l. 36 spisu) je zjavné, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorenom podaní odvolania. Zo žalobkyňou v dovolacom konaní predloženého dokladu, nazvaného „Detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943“, o ktorom odvolací súd v čase svojho rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť ale vyplýva, že žalobkyňa odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie, o ktoré tu ide (uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti) odovzdala na doručenie Okresnému súdu Revúca doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r. o. už 28. júna 2013, t. j. posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty (podľa obsahu príslušnej písomnosti sa tak malo stať o 17.35 hod., tu por. i č. l. 143 spisu).

12. Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty (v zmysle § 57 ods. 3 O. s. p.) bolo treba teda posúdiť, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“.

13. Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou bol v zmysle zákonom stanovených podmienok (toho času účinných) ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O. s. p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O. s. p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod., a napokon aj pošta, čo je zjavné aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

14. Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2013 (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky (§ 2), vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno iba za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 44).

15. Konanie o registrácii, t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby, do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

16. Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, prístupný bezodplatne na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 28 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných)

poštových služieb. Jedným z takýchto podnikov (uvedeným pod poradovým číslom 3) je aj obchodná spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r. o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012, ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

17. So zreteľom k tomu, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r. o. je Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS - ostatné poštové služby), v zmysle zákona ju treba považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie, a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. (v súčasnosti je inak rovnaký princíp súčasťou ustanovenia § 121 C. s. p.).

18. Námieta žalobkyne, že odvolací súd, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej prvým uznesením odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., je teda dôvodná. Najvyššiemu súdu preto neostávalo iné než prvé uznesenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 C. s. p.).

19. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) uzneseniu krajského súdu (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

20. V prípade dovolania žalobkyne podaného proti druhému uzneseniu (ktorým odvolací súd potvrdil správnosť vyrubenia súdneho poplatku 20 € žalobkyni za podané odvolanie) ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - vid' napr. konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6 Cdo 236/2014, 6 Cdo 253/2014, 6 Cdo 278/2014, 6 Cdo 295/2014, 7 Cdo 398/2014 a 7 Cdo 466/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami takýchto rozhodnutí v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne a v zmysle § 452 ods. 1 C. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza. So zreteľom na uvedené preto najvyšší súd dovolanie žalobkyne proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

21. Podľa § 453 ods. 1 vety druhej C. s. p. sa rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.